

Національний університет
в Рівні
та природокористування

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

**Національний університет водного господарства
та природокористування**

Кафедра державного управління та місцевого самоврядування

668-96

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійного вивчення дисципліни
«Державне управління»
для студентів галузі знань 1501 «Державне управління»
спеціальності 8.15010002 «Державна служба»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано методичною
комісією галузі знань
«Державне управління»

Протокол № _ від _____ 2013р.

Рівне - 2013

Методичні вказівки до виконання практичних занять із дисципліни «Державне управління» для студентів галузі знань 1501 «Державне управління» спеціальності 8.15010002 «Державна служба» денної та заочної форми навчання / О.О. Бутник – Рівне: НУВГП, 2013. – 19 с.

Упорядник: Бутник О.О., к. держ. упр., доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування

Відповідальний за випуск: М.П. Сорока, д. держ. упр., проф., завідувач кафедри державного управління та місцевого самоврядування.

ЗМІСТ

	Стор.
Загальні положення.....	3
1. Завдання для самостійної роботи.....	4
2. Підготовка та організація самостійної роботи студентів.....	6
3. Методи навчання.....	15
4. Методи контролю.....	16
5. Розподіл балів, що отримують студенти.....	16
6. Список рекомендованої літератури.....	17

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для самостійної роботи студентам пропонується ряд завдань, що мають підсумувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу. Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Вивчення тем, що винесені на самостійну роботу, дозволить студентам систематизувати знання курсу. Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студентів глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійного дослідження проблем, пошуку і аналізу спеціальної та загальнометодологічної літератури, вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

Метою навчальної дисципліни «Державне управління» є формування у студентів сучасних теоретичних знань та практичних навичок у сфері державного управління України.

Завдання вивчення дисципліни “Державне управління” визначається парадигмою освіти широких верств населення, професійного навчання державних службовців. Перш за все є розгляд держави, державного управління, державної служби як позитивних цінностей та вищого досягнення розвитку демократичної, соціальної, правової держави, громадянського суспільства.

Після вивчення навчальної дисципліни «Державне управління» студент повинен:

знати:

- загальні теоретичні проблеми державного управління;
- особливості функціонального та структурного устрою державної влади;
- особливості побудови Верховної Ради України;
- роль та місце Президента в системі державної влади України;
- устрій центральних та територіальних органів виконавчої влади;
- питання організації та компетенції органів місцевого самоврядування та самоорганізації населення;

вміти:

- використовувати спеціальні знання у сфері державного управління з метою вироблення навичок у застосуванні форм і методів державного управління у майбутній практичній діяльності.

Розподіл годин самостійної роботи студентів для денної та заочної форми навчання наведені в таблиці 1.

- Таблиця 1

- Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з/п	Види навчальної діяльності	Обсяг часу, годин	
		дена форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Опрацювання лекційного матеріалу	9	10
2	Підготовка до практичних занять		
3	Самостійна робота (опрацювання окремих частин тем програм, які не викладаються на лекціях)	25	52
4	Підготовка до контрольних заходів	4	4
6	Разом	38	66

1. Завдання для самостійної роботи

Під час виконання самостійної роботи студенти поглиблюють отримані знання та самостійно вивчають матеріали окремих тем (для заочної форми навчання) шляхом опрацювання відповідної літератури, здійснюють підготовку до практичних занять та залікових модулів (див. табл. 2).

Таблиця 2

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Державне управління – системне суспільне явище. Державна влада та державне управління	<u>3,0</u> 6,0
2	Тема 2. Цілі та функціональна структура державного управління. Організаційна структура державного управління	<u>3,0</u> 6,0
3	Тема 3. Сутність та зміст управлінської діяльності	<u>3,0</u> 6,0

1	2	3
4	Тема 4. Підготовка та прийняття рішень в державному управлінні	<u>3,0</u> 6,0
5	Тема 5. Законність та відповідальність в державному управлінні	<u>2,0</u> 6,0
6	Тема 6. Контроль у державному управлінні. Ефективність державного управління	<u>2,0</u> 6,0
7	Тема 7. Конституційні засади побудови структур державної влади в Україні	<u>2,0</u> 6,0
8	Тема 8. Система органів виконавчої влади: загальна характеристика, управлінські зв'язки. Центральні органи виконавчої влади: права, компетенція, функції	<u>3,0</u> 6,0
9	Тема 9. Територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління	<u>3,0</u> 6,0
10	Тема 10. Місцеве самоврядування та його особлива роль в державному управлінні	<u>3,0</u> 6,0
11	Тема 11. Реформування організаційної структури державного управління в Україні.	<u>3,0</u> 6,0
12	Тема 12. Організаційна структура органу державної влади. Внутрішня організація органу державної влади	<u>2,0</u> 8,0
13	Тема 13. Менеджмент органу державної влади. Стратегічне та ситуаційне управління	<u>2,0</u> 7,0
14	Тема 14. Функціональний аналіз та контролінг у діяльності органу державної влади.	<u>2,0</u> 7,0
15	Тема 15. Інформаційне та комунікаційне забезпечення організації державного управління. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади	<u>2,0</u> 8,0
	Разом	38/66

2. Підготовка та організація самостійної роботи студентів

2.1. Змістовий модуль 1

Основи теорії державного управління

Тема 1. Державне управління – системне суспільне явище. Державна влада та державне управління.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Витоки науки державного управління.
2. Характеристики і поняття державного управління.
3. Державне управління як складно організована система.
4. Основні логічні схеми системи державного управління.
5. Об'єкти державного управління: властивості і класифікація.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Сутність, зміст та специфіка державного управління.
2. Головні ознаки державного управління.
3. Специфіка державного управління як виду управління.
4. Принципи державного управління.
5. Основні теорії та школи управління.
6. Сутність політичної системи.
7. Державна політика як цілеформуючий фактор діяльності державного апарату та державної служби.

Тема 2. Цілі та функціональна структура державного управління. Організаційна структура державного управління

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Визначення цілей в державному управлінні.
2. Ієрархія цілей і «дерево цілей».
3. Функції державного управління: поняття і класифікація.
4. Методи і засоби реалізації функцій державного управління.
5. Організаційна структура державного управління.
6. Принципи формування організаційно-функціональної структури державного управління.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Функціональна структура державного управління.

2. Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення.
3. Градація цілей державного управління.
4. Вимоги до «дерева цілей».
5. Поняття й види функцій державного управління.
6. Функціональна структура державного управління.
7. Сутнісні характеристики (риси) організаційної структури державного управління.
8. Субординаційні зв'язки в організаційній структурі державного управління.
9. Реординаційні зв'язки в організаційній структурі державного управління.
10. Координаційні зв'язки в організаційній структурі державного управління.
11. Унітарна та федеративна організація державного управління.
12. Елементи організаційної структури державного управління.

Тема 3. Сутність та зміст управлінської діяльності.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Поняття управління і соціального управління.
2. Відмінність державного управління від інших видів управління.
3. Типове в державному управлінні.
4. Унікальне в державному управлінні.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Поняття та загальні риси управлінської діяльності
2. Форми управлінської діяльності.
3. Методи управлінської діяльності.
4. Управлінські технології: поняття та види.

Тема 4. Підготовка та прийняття рішень в державному управлінні.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Поняття управлінського рішення державного рівня.
2. Основні ознаки управлінських рішень державного рівня.
3. Базові постулати сучасної теорії прийняття рішень.
4. Забезпечення дієвості прийняття управлінських рішень.

5. Загальна технологія та моделі прийняття рішень.

6. Процедурне забезпечення прийняття і реалізації управлінських рішень.

7. Ієрархія рішень.

8. Людський фактор у прийнятті та реалізації управлінських рішень.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Що таке «вироблення рішення»?
2. Класифікація управлінських рішень.
3. Процес підготовки управлінського рішення.
4. Організаційна процедура прийняття і виконання найважливіших повторюваних рішень.
5. Евристичні методи прийняття рішень.
6. Колективні методи прийняття рішень.
7. Контроль виконання рішення.

Тема 5. Законність та відповідальність в державному управлінні.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Зміст законності в державному управлінні.
2. Забезпечення законності в державному управлінні.
3. Дисципліна і відповідальність у забезпеченні законності.
4. Відповідальність державних службовців.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Яка роль зовнішнього контролю?
2. Що таке спеціалізований зовнішній контроль?
3. Яке місце внутрішнього контролю в забезпеченні законності в державному управлінні?
4. Що означає виконавський зміст дисципліни?
5. Фінансова дисципліна.
6. Службова дисципліна.
7. Штатна дисципліна.
8. Обліково-статистична дисципліна.
9. Навчальна дисципліна.

10. Юридична відповідальність державних службовців.
11. Адміністративна відповідальність.

Тема 6. Контроль у державному управлінні. Ефективність державного управління.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Призначення та процес контролю.
2. Різновиди контролю.
3. Контроль як зворотний зв'язок соціальної системи.
4. Основні стандарти внутрішнього контролю.
5. Детальні стандарти внутрішнього контролю.
6. Вимоги до єдиної системи внутрішнього контролю.
7. Система зовнішнього контролю в Україні.
8. Громадський контроль.
9. Контрольні повноваження Президента України.
10. Заходи з покращення контролю у сфері державного управління.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Внутрішній контроль.
2. Зовнішній контроль.
3. Управлінський контроль.
4. Бюджетний контроль.
5. Поточний контроль.
6. Мета підсумкового контролю.
7. Контроль, інституціалізований за гілками державної влади.
8. Конституційний контроль.
9. Судовий контроль.
10. Критерії загальної соціальної ефективності державного управління.
11. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб.
12. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади.
13. Наведіть підходи до оцінки ефективності діяльності управлінських органів і посадових осіб.

Система органів державної влади та місцевого самоврядування України

Тема 7. Конституційні засади побудови структур державної влади в Україні.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Принцип поділу влади: теорія і практика.
2. Державний механізм: державний апарат і державні організації (підприємства, установи, заклади).
3. Державне управління і виконавча влада: співвідношення і взаємозв'язок.
4. Державна влада, місцеве самоврядування і державне управління.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Конституція України про гілки влади в Україні.
2. Верховна Рада та державне управління.
3. Повноваження щодо формування структур виконавчої влади.
4. Інститут Президента та державне управління.
5. Рада національної безпеки і оборони України.

Тема 8. Система органів виконавчої влади: загальна характеристика, управлінські зв'язки.

Центральні органи виконавчої влади: права, компетенція, функції.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Історичні аспекти формування та функціонування уряду України.
2. Структура та порядок формування Кабінету Міністрів України.
3. Урядові комітети.
4. Секретаріат Кабінету Міністрів України (основні повноваження та структура).
5. Центральні органи виконавчої влади (поняття, ознаки, система).

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Єдина система органів виконавчої влади.
2. Управлінські зв'язки в системі органів виконавчої влади.
3. Управлінські зв'язки Кабінету Міністрів України з іншими органами виконавчої влади.
4. Кабінет Міністрів України: структура і компетенція.
5. Міністерства України та їх повноваження.
6. Державні комітети (державні служби) України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.
7. Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Тема 9. Територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції.

Місцеві державні адміністрації в системі державного управління.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Історія створення місцевих органів виконавчої влади в Україні.
2. Статус і компетенція місцевих державних адміністрацій.
3. Структура та порядок формування місцевих державних адміністрацій.
4. Повноваження, організація діяльності місцевих державних адміністрацій.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
2. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади.
3. Основні завдання місцевих державних адміністрацій.
4. Правовий статус місцевих державних адміністрацій.
5. Компетенція місцевих державних адміністрацій.
6. Повноваження місцевих державних адміністрацій.
7. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.
8. Структура місцевих державних адміністрацій.

Тема 10. Місцеве самоврядування та його особлива роль в державному управлінні.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Місцеве самоврядування як різновид публічної влади і засада конституційного ладу України.
2. Правова, організаційна і матеріально-фінансова автономія місцевого самоврядування.
3. Повноваження місцевого самоврядування.
4. Місцеве самоврядування і державна влада.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління.
2. Система місцевого самоврядування в Україні.
3. Виконавчі органи рад.
4. Органи самоорганізації населення.
5. Власні повноваження районних і обласних рад.
6. Делеговані повноваження районних і обласних рад.

Тема 11. Реформування організаційної структури державного управління в Україні.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Держава як організація.
2. Організаційні структури.
3. Типи сучасних організаційних структур.
4. Методологічна специфіка застосування системного підходу в державному управлінні.
5. Загальна організаційна структура системи державного управління в Україні.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Реформування апарату Кабінету Міністрів за Концепцією адміністративної реформи в Україні.
2. Додаткові права Кабінету Міністрів України.
3. Реформування центральних органів виконавчої влади.

4. Концептуальні засади реформування місцевих органів влади та напрями регіональної політики.
5. Концепція державної регіональної політики.

Змістовий модуль 3.

Основи внутрішньої організації органу державної влади та менеджменту

Тема 12. Організаційна структура органу державної влади. Внутрішня організація органу державної влади

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Сутність і особливості організаційної структури органа державної влади.
2. Підходи та методи побудови організаційних структур органу державної влади.
3. Орган влади як об'єкт організації.
4. Організація як процес і функція управління.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Що таке ланка управління?
2. Що таке рівень управління?
3. Лінійна структура органу державної влади.
4. Функціональна структура державного органу.
5. Лінійно-функціональна структура державного органу.
6. Програмно-цільова організаційна структура.
7. Матрична структура органу державної влади.
8. Основні вимоги до організаційної структури органу державної влади.
9. Організація як процес.

Тема 13. Менеджмент органу державної влади. Стратегічне та ситуаційне управління.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Сутність і особливості менеджменту органу державної влади.
2. Складові менеджменту органу державної влади.
3. Система управління державною установою та формування системи її цілей.

4. Етапи процесу управління за цілями.

5. Стратегічне управління.

6. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади.

7. Ситуаційне управління.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Сутність менеджменту.

2. Система управління державною установою та формування системи її цілей.

3. Структура органу державної влади.

4. Етапи процесу управління за цілями.

5. Зовнішнє оточення органу державної влади.

6. Методи управління.

7. Сутність стратегічного управління.

8. Етапи запровадження методології стратегічного управління.

9. Оцінка умов і факторів зовнішнього середовища.

10. Цільовий, функціональний, організаційний та ресурсний аналізи діяльності органу.

11. Формулювання цілей діяльності органу.

12. Формування стратегії.

13. Ситуаційний підхід.

Тема 14. Функціональний аналіз та контролінг у діяльності органу державної влади.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Сутність функціонального аналізу діяльності органу державної влади та методика його проведення.

2. Контролінг у діяльності органу державної влади.

3. Стратегічний та оперативний контролінг.

4. Передумови для системного контролінгу.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Функціональний аналіз органів державної влади.

2. Сутність контролінгу.

3. Основне завдання контролінгу.

4. **Форми контролінгу.**
5. **Стратегічний контролінг.**
6. **Оперативний контролінг.**

Тема 15. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації державного управління.

Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Інформаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади.
2. Синтаксичний, семантичний та прагматичний підходи до вирішення проблем дослідження інформації.
3. Інформаційна система органу державної влади і органу місцевого самоврядування.
4. Комунікації та комунікаційний процес.
5. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності.
6. Методи зв'язків з громадськістю.
7. Основні завдання служби зв'язків з громадськістю.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. Синтаксичний підхід.
2. Семантичний підхід.
3. Сутність інформаційної системи.
4. Інформаційний процес.
5. Основні джерела інформації органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
6. Джерела правової інформації.
7. Роль зв'язків з громадськістю в державному управлінні.

3. Методи навчання

Самостійна робота студентів передбачає наступні методи навчання:

- консультативну роботу;
- підготовку і презентацію проблемної лекції;
- підготовку і презентацію міні-лекції;
- підготовка бібліографії;
- підготовку і презентацію реферату;

- підготовка тестів з визначеної теми;
- складання комплексного кросворду;
- завдання для індивідуальної роботи студентів.

4. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання.

Контроль самостійної роботи проводиться:

з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;

з практичних занять – з допомогою перевірки виконаних завдань.

Підсумковий контроль знань відбувається на іспиті у письмовій формі у вигляді комплексних контрольних робіт (ККР), які включають 10 тестів (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих) та два теоретичні питання.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, що присвоюються студентам для іспиту представлено в табл. 3.

Шкала оцінювання в та ECTS представлена в табл.4.

Таблиця 3

Розподіл балів, що присвоюється студентам для заліку

Поточне тестування та самостійна робота														Під-сум-ковий (екза мен)	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3					
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Примітка.

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання знань студентів

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендована література

Базова

1. Бакуменко В. Д. Державне управління : філософські, світоглядні та методологічні проблеми : Монографія / В. М. Князєв, І. Ф. Надольний, В. Д. Бакуменко та ін. // – К. : Вид-во НАДУ - Міленіум, 2003. – 320 с.

2. Бакуменко В. Д. Державне управління: основи теорії, історія і практика : Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Їжа, Г. І. Арабаджи // За заг. ред. Надолішнього П.І., Бакуменка В.Д. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.

3. Бакуменко В. Д. Словник системного аналізу в державному управлінні / Ю. П. Сурмін, Л. Г. Штика, В. Д. Бакуменко, Л. М. Гогіна. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 148 с.

4. Всесвітня декларація про місцеве самоврядування // Місцеве самоврядування. -1997. - №1 -2(3).-С. 95-97.

5. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради Української РСР. -1990. - № 31. - Ст. 429.

6. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 р. №1001 // <http://www.kmu.gov.ua>

7. Державне управління і менеджмент: Навч. посібник / За заг. ред. д.е.н., проф. Г.С. Одінцової. – Х.: ХарPI УАДУ, 2002. – С. 8–41.

8. Державне управління та державна служба: Словник – довідник. / уклад. О.Ю. Оболенський. – К.: Вид – во УАДУ, 2002. – 228 с.
9. Державне управління: Навч. Посіб. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко; За ред. А.Ф. Мельник. - К: Знання-Прес, 2003. - С. 73 - 98.
10. Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. - К.: Юрінком Інтер, 1998.-С. 80-83.
11. Європейська Хартія про місцеве самоврядування // Місцеве самоврядування. - 1997. - №1-2(3).-С. 90-94.

Допоміжна

1. Білинська Марина, Рингач Наталія. Методологічні аспекти системного підходу до державного управління національною безпекою України: чинники, пов'язані з громадським здоров'ям // Проблеми й тенденції розвитку галузі науки «Державне управління» в Україні : Зб. матеріалів симп. За між нар. Участю / За заг. Ред.. О.Ю.Оболенського, С.В.Сьоміна, С.В.Загороднюка. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – С. 61 – 64.
2. Вебер М. Политика как призвание и профессия / Вебер М. Избранные произведения. – М., 1990. – 516 с.
3. Кунц Г. Управление : системный ситуационный анализ управленческих функций / Кунц Г., О'Доннел // Пер. с англ, общ. ред. Д. М. Гвишиани. - М. : Прогресс, 1981. - Т. 2. - 512 с.
4. Политико-административные отношения: кто стоит у власти? Под ред. Т.Верхейна. Пер. с англ. - М.: «Права человека», 2001. - С. 484 - 501.
5. Сарторі Джованні. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів і результатів: Пер. з 2-го англ. вид. - К.: АртЕк, 2001. - С. 80-97, 118 – 119
6. Файоль А., Емерсон Г., Тейлор Ф., Форд Г. Управление – это наука и искусство. – М., 1992. – 325 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Приходька, 75, т. 22-25-39
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6, т. 22-70-63.
3. <http://zakon4.rada.gov.ua> – Правова база діяльності Верховної

Ради України

4. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України.
5. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна Рада України.
6. <http://www.kmu.gov.ua> - Кабінет Міністрів України
7. <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index> - Національне агентство України з питань державної служби

Національний університет
водного господарства
та природокористування